

Velja po pošti:

za celo leto naprej ... K 38.—
za en mesec " " " " 3-50
za Nemčijo celoletno " " 40.—
za ostalo inozemstvo " " 46.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej ... K 32.—
za en mesec " " " " 2-70
V upravi prejemajo mesečno " " 2-50

Sobotna izdaja:

za celo leto " " " " K 8.—
za Nemčijo celoletno " " 10.—
za ostalo inozemstvo " " 13.—

SLOVENEK

Inzerati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat " " " " po 50 v
za dva- in večkrat " " 45 „
pri večjih naročilnih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta K 1.—

Izaja vsak dan izveniški ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vzni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Prelekli leden.

Pogajanja v Brest-Litovskem so se preki-
nili, da se pojasni položaj doma in pri na-
sprotnikih. Grof Czernin je prišel na Dunaj in
je 24. t. m. v zunanjem odseku avstrijske de-
legacije podal obširne izjave. Izjavil je, da se
slej ko prej drži mirovnega načela: brez od-
škodnin in brez aneksij. O Wilsonovi posla-
nici je rekel, da se na splošno strinja z ve-
čino Wilsonovih predlogov, le vmešavanje v
naše notranje zadeve odklanja. V debati so
Čehi in Jugoslovani izjavili, da zunanjemu mi-
nistru tako dolgo ne morejo zaupati, dokler
se v domači državi upira pravici narodov do
samoodločbe. — Stavka socialnodemokratske
negelavstva se je hitro končala. — 22. ja-
nuarja se je sešel avstrijski državni zbor. Mi-
nistriški predsednik je v svojem odgovoru na
interpelacijo o resoluciji, ki so jo sklenili če-
ški poslanci na praškem shodu dne 6. januarja
t. l., označil češke državnopravne zahteve za
veleizdajstvo! S tem je hotel Čehe oplašiti.
Poslanec Stanjek (Češka zveza), dr. Korošec
in dr. Rybář so politiko, ki se bori proti če-
lim narodom, temeljito razkrinkali in moško
povedali, da vztrajamo neomajno na svojih držav-
nopravnih zahtevah. V ostalem so se naši
poslanci izrekli za opravičene ljudske zahte-
ve: demokratizacija občinske uprave, deželnih
zborov in odpravo gosposke zbornice. Za iz-
boljšanje prehrane naj se pa vlada obrne na
Ogrsko; po jugoslovanskih deželah vlada la-
kota. Posl. Jarc je v posebnem govoru toplo
brnil kmetško prebivalstvo. Posl. Benkovič
je ožigosal delovanje štajerskega deželnega
namestnika in divjanje vojaških oblasti po ju-
goslovanskih deželah. Notranji minister je na
to priznal, da se je začetkom vojne na jugu
mnogim osebam zgodila težka krivica. Mini-
strski predsednik in poljedelski minister sta
obljubila, da bosta podpirala zahteve kmet-
skih poslancev. — Ministrski predsednik dr.
pl. Seidler je Nemcem zagotovil, da se bo vo-
lilna reforma, kadar se uveljavi, izvedla tako,
da v narodni posesti ne bo nobenih izpre-
memb. Kajti »naravnost neznošna bi bila mi-
sel, da bi se morebiti nemškemu narodu s
kakršnokoli preosnovno le v najmanjši meri
škodovalo ali da bi bil žaljen! — Nemci so
ustanovili v parlamentu zvezo nemško-nacio-
nalnih strank. — Nemstvo na Spodnjem Sta-
jerskem in Koroškem divja proti jugoslovans-
ki deklaraciji. — Ogrom je cesar dovolil, kar
so zahtevali glede armade; vendar se vojaške
reformne izvedejo šele po vojni. Dr. Wekerle
ostane in osnuje novo vlado. — Nemški kan-
cler Hertling je imel 24. januarja že dalj časa
napovedani govor o zunanjem položaju. O
Lloyd Georgevih in Wilsonovih mirovnih po-
gojih je rekel, da še ne morejo tvoriti podlage
za pogajanja. Izjavil pa je, da Nemci Belgije
in zasedenih francoskih ozemelj nikoli niso
mislili priklopiti Nemčiji. Ne odstopi pa Nem-
čija ničesar. Ureditev balkanskih vprašanj
prepušča Avstriji. Turčija mora ostati. O
Poljski naj odločijo Nemčija, Avstrija in Po-
ljaki. — Govor avstro-ogrškega zunanjega mi-
nistra se zelo ugodno razločuje od kancler-
jevega. Tudi stvarnih razlik ni težko opaziti
— n. pr. v izjavi o Poljski. — V pruski zbor-
nici je govoril notranji minister, ki je med
drugim izjavil, da na samoupravo poljskega
dela Prusije, Poznanja, niti misliti ni; tudi bo
vlada na Poznanjskem nadalje naseljevala
nemške kmete in podpirala nemške obrtnike.
— Na Ruskem je nova zmeda in novi boji. V
ustavodajni narodni skupščini, ki se je bila
sešla 18. t. mes., so ostali boljševiki v veliki
manjšini; zato so skupščino razpustili in z vo-
jaki razgnali. Večina skupščine je sklenila, da
ne prizna razpusta in da znova skliče zboro-
vanje. Boljševiki pa ustanove narodni kon-
vent, v katerega pa ne bo volilo poslancev
celokupno prebivalstvo, marveč samo delavski

in vojaški sveti. — Ukrajinski delavski, kmet-
ski in vojaški sveti so ustanovili svojo vlado
proti radi in generalnemu tajništvu in nazna-
nili avstrijskemu zunanjemu ministru, da se
bodo poslej njihovi zastopniki pogajali za mir.
— Turkestan se je proglasil za republiko. —
Med boljševiško vlado in Rumunijo je prišlo
do krvavega boja. — Na bojiščih nič novega;
živahno je le na zapadnem bojišču.

Czernin in Hertling.

Ljubljana, 25. jan. 1918.

Včeraj sta govorila vodilna držav-
nika Avstrije in Nemčije. Naš zunanji
minister grof Czernin v zunanjem od-
seku avstrijskih delegacij, grof Hert-
ling pa v glavnem odseku nemškega
državnega zbora Kljub temu da nazi-
ranja Nemčije in Avstrije v splošnem
soglašajo, vendar se giblje govor Czer-
ninov v čisto drugačnih sferah kot pa
govor grofa Hertlinga. Grof Czernin je
glede Rusije naglašal zopet načelo:
»brez aneksij in brez odškodnin«. Iz-
javil je, da ne zahteva Avstrija niti
enega kvadratnega metra in niti ene-
ga vinarja od Rusije. Grof Hertling pa
je naglašal predvsem nedotakljivost
Nemčije in njeno miroljubnost. Glede
ruskih baltičskih pokrajin pa vlada še
vedno nesoglasje med Nemčijo in Ru-
sijo v načinu samoodločevanja ruskih
narodov. Grof Czernin je naglašal, da
mora priti tudi tu do sporazuma
med Nemčijo in Rusijo in se mora naj-
ti srednja pot. Sploh dobi človek iz
Hertlingovega govora vtis, da je precej
modificiran pod vplivom in v korist
nemških aneksionistov.

Zanimiv je odgovor grofa Czernina
na Wilsonovo mirovno poslanico. Grof
Czernin je naglašal, da tvori 14 Wil-
sonovih predlogov ugodno podlago za
sklepanje splošnega miru. Mnogo je ta-
kisti predlogov, katere v polnem obsegu
podpisuje, o drugih pa bi se dalo raz-
pravljati. »Ker sta Avstro-Ogrska na
eni strani Združene države na drugi
tisti velesili med sovražnima skupina-
ma, katerih koristi si medsebojno naj-
manj nasprotujejo, je opravičeno upa-
nje, da bi mogel pogovor med tema
dvema velesilama tvoriti izhodišče za
spravljiv razgovor tudi med vsemi
drugimi državami, ki še niso pristopile
k mirovnim razpravam.« Tako
pravi Czernin. Tudi Hertling odgovar-
ja Wilsonu. Seveda je med Nemčijo in
Združenimi državami veliko več na-
sprotstev kot med nami in Ameriko in
zato je Hertlingova tozadevna izjava
precej hladna in rezervirana, na mno-
gih mestih celo ostra. Vendar je pri-
pravljena stopiti tudi Nemčija na tej
podlagi v razgovor z Združenimi drža-
vami. Hertling je odgovoril tudi na iz-
vajanja Lloyd Georgea. Naglašal je,
da se nasprotja med Nemčijo in Angle-

ško — dasi velika — vendar zabrisu-
jejo.

Czernin je izrekel v svojem govoru
besede: »Pesimistično naziranje, da se
bo mir razbil, je brez podlage.« — »Po
mojem mnenju je tudi splošni mir že
precej blizu.« Ako primerjamo govore
Lloyda Georgea, Wilsona, Czernina,
Hertlinga, moramo priti nehoti do za-
ključka, da se mirovna pogajanja prav-
zaprav že vršijo, toda vse v drugačni
obliki kakor si je človek to preje pred-
stavljal.

Izmenjavi mnenj služi govorniška
tribuna v domačih parlamentarnih tri-
bunah. Jabolko miru sicer dozoreva
počasi, toda ni več daleč čas ko bo po-
polnoma dozorelo.

Czernin in Hertling povdarjata so-
lidarnost zaveznikov. Hertling je ob tej
priliki omenil, da je zveza med Avstri-
jo in Nemčijo samo obrambnega zna-
čaja. Toda ne Hertling, ne Czernin si
nista upala nastopiti javno in odločno
proti vsenemškemu aneksionističnim
načrtom, ki hočejo zaslužiti Evropo v
nemškem imperijalizmu. Od načela
samoodločevanja narodov sta še vedno
precej daleč. Sicer pa je na naši in na
nemški strani tozadevno velika nedo-
slednost. Ruskim narodom priznavamo
pravico samoodločevanja, naši pa naj-
močje. Czernin odgovarja glede zahte-
ve po avtonomnem svobodnem razvoju
avstrijskih narodov, da si nikakor ne
dovoli od strani kake tuje države vme-
šavanja v avstrijske notranje zadeve.
Zato da je merodajna samo ustavna
pot: parlament. Dobro je odgovoril na
to dr. Stranjsky, da je pred vojno z Ita-
lijo obljubila Avstrija na pritisk Italije
koncesije Italijanom v Trstu in Pri-
morju. Ali to ni bilo vmešavanje tuje
države v naše notranje razmere? Ali
so tu narodi govorili v parlamentu, ko
je šlo za njihovo usodo?

Grof Czernin je zahteval od odse-
ka zaupnice. Verujemo, da si prizadeva
za mir, toda čistega vina nam ni nalil.
Vse je motno in pod vplivom nemškega
nacionalnega obzora. Ni čuda, da so
Nemci veseli Czerninovega govora že
radi odstavkov o avstrijski notranji po-
litiki. Bo moral pač tudi Czernin re-
vidirati svoje stališče. Narodi morajo
sklepati med seboj mir, država se mora
z narodi in potom narodov sporazu-
meti.

LISTEK.

Povest o moji palmi.

Ivan Baloh.

Že mnogo let je rastle v moji sobi
zelena palma — te dni pa je izgubila
dvoje svojih peres. Vzel sem nož in sem
odrezal najstarejše in najmlajše pero,
ovil jih s črnim florum, zvezal z neraz-
vezljivim trakom ter obe položil na
tumbo osmine svojega očeta.

V steklenem velikem rastlinjaku
sem izbiral med palmami. Hotel sem
imeti veliko s tistimi širokimi pahlja-
čami, katerih ena bi zadostovala, da bi
se v njeni senci odpočila nemirna, po-
koja žejna duša. Pa se mi je smejal vr-
nar: Te palme niso za nizke kmečke
sobe, te potrebujejo zraka, svetlobe,
solnca, te velike palme so za koncerte,
veselice, plese, pa le za eno noč, druga-
če se pokvarijo. In izbrati sem moral
eno med tistimi, ki bodo počasi rastle
in nikdar cvetele.

Dobil sem jo — zalival sem ji pri-

dno, jo nosil na solnce in se bal za nje-
no življenje.

In res — bila je enkrat v nevar-
nosti, ne da usahne, ampak da jo spo-
mladanski mraz zamori. Nekega zim-
skega dne so vabili namreč izredno
topli žarki na plan. Tedaj sem vzel svo-
jo palmo ter jo nesel na zrak, venkaj
na solnce ter se svežo vodo očistil pe-
resca grdega prahu. Pa solnce je bilo
sicer gorko, a zrak je bil mrzel in lede-
ni veter je zmrazil vse ledene kapljice
in palmine veje — so otrple. V gorki
sobi pa so si zepet opomogle — in pal-
ma je bila še lepša kot poprej.

Zakaj? Takrat sem se čudil, zdaj
pa vem, zakaj moja palma ni umrla,
ni umreti hotela — zato, da je krasila
in ovila tumbo mojega očeta...

In ko sem jih gledal tako lepo
zvit ob svitu mrtvaških sveč, sem
vprašal: Ti hčerka toplega juga, zakaj
si zapustila gorka južna tla, zakaj si se
priselila na mrzli sever? Glej, tam doli
bi se topila v vročih solnčnih žarkih in
cvetela bi in sad rodila in stoteri bi te
bili veseli!

Ne — mi je rekla — tam doli jih je
na tisoče, na milijone, ki rastejo, eve-

tejo in rode — a padajo v neskončno
pozabljeno. Je še druga gorkota, ki
je silnejša kot moč afriškega solnca, in
so še drugi žarki, ki posvetijo tam, ka-
mor ne seže pekoča vročina južnih
step.

Jaz sem rodila sad, ki ga ne rodi
nobena južna palma s svojimi prelest-
nimi kronami: ljubezen in hvalečnost
otroka do očeta.

In moja duša je rekla hvaležna:
Oj palma, hvala ti, ti si izgubila svojo
krono, a dosegla si svoj namen.

Povest mora biti kratka, ker manj-
ka črnila.

Bili so časi, ko sem se jezil, da je
tiskarski škrat delal grehe ter jih me-
tal na mojo vest — ko sem pa čital, da
je zmanjkalo črnila za dve meni naj-
dražji besedi: moj oče — je šel sladak
usmev preko mojih ust. Ampak tis-
karski škrat ni preprečil črne palme,
ki je bila položena preko križa.

Ko sem za sveti večer iskal na par-
tih imena sirot, tedaj nisem slutil, da
bom kmalu potem pisal sam parte in
zapisal siroto — samo eno.

Še manj, da bo črna palma venčala
oba.

Povest mora biti kratka, ker ni pa-
pirja.

Zato so ostale nezapisane tele be-
sede:

Tista mrtvašnica pri sv. Krištofu
je tako zapuščenca, samotna hiša. Ko
sem pred leti kropil Adamiča in Lun-
dra, se je drenjalo ljudi, da smo se ko-
maj zvrstili, ko sem pa s solzami kropil
svojega očeta, mi je dejal mrliški ču-
vaj, da vsled dolgega časa koplje in ki-
da sneg, ker ni nobenega človeka.

Veseli me je, da na cellem poko-
lišču nisem našel nobene palme, ampak
le velike, stare ciprese, ki so mi vse
rekle, da tonejo v pozabljeno.

Tiskar je pod črno palmo skrli
križ.

Moj oče! Ti ga v rokah nisi imel.
Kovine so zaplenili in ti malega križca
v roke niso dali. Prav so imeli.

So še drugi križi, težji in večji, ki
se — žal — zapleniti ne morejo.

Povest o moji palmi je končana,
ni pa končana povest o dveh srcih, ka-
terih vezi ne raztrga nobena moč, ne
loči nobena sila — in tudi smrt ne.

Tržaško pismo.

Trst, 24. I. 1918.

Kot trudni in težko obloženi popotniki smo stekali pod težo razmer, ki nam jih je ustvarila vojna. Grmenje in bobnenje ob mestnih vratih, zrakovlji dan in noč, razpoki bomb, težave v aprovizaciji, danes je manj-kalo tega, jutri drugače, neobhodno potrebna živila. V vedni skrbi in neprestanem strahu. Sovražnik je vztrajno glodal na naši obrambi in ob vsaki ofenzivi je prišel za korak bliže. Pri začetku vsake ofenzive si bral ljudem iz obraza vprašanje: »Bog ve, če se jim bo zdaj posrečilo? Ali ne bo morda treba vzeti begunske palice v roke?« — In danes! Lažje in prostje dihamo. So težave, toda zavest, da je naša zemlja očiščena sovražnika, v tej zavesti pozabla človek marsikatero bridkost. Ko pa gledamo v duhu svojo domovino osvobodeno in združeno z brati Hrvatimi in Srbi v mogočno jugoslovansko državo, kakršno nam jo je pričarala pred oči la bodja pesem dr. Kreka, — kdo bi ne bil pripravljen, zato še kaj potrpeti? — Jaz mislim, da nikjer na Slovenskem ni ljudstvo s tisto hitrostjo in s takim navdušenjem pozdravilo majnske deklaracije, kot smo jo mi tržaški Slovenci. To spričevalo smo si pošteno zaslužili že v predvojnih časih in priznavali so nam radi vsi, da smo tržaški Slovenci narodno najbolj probujeni. In majnska deklaracija ima za podlago — narodni princip, ki je bil alfa in omega vse dosedanje tržaške politike. Le pojdi med naše delavce in kmete, žene, dekleta in služkinje, pa boš videl, kako ti globoko umevajo odločilni pomen deklaracije. V tem oziru smo vsi Tržačani ena sama družina, enih misli, enega srca! Zato pa je tudi ugled blagopojnega očeta deklaracije dr. Kreka med nami tako zrastle, kakor dosedaj še nobenega Slovenca. Umolknili so nasprotstva in tudi oni, ki so mu prej bili sovražni, so klonili pred njegovim velikim duhom in še večjim srcem! V počaščenje velikega Kreka smo Tržačani priredili slovesno sv. mašo zadušnico, ki se je bila vršila v veliki cerkvi sv. Antona novega, in o kateri je naše časopisje pisalo. V Skednju se je osnoval poseben odbor, v katerem so zastopana vsa tamkajšnja društva, ki je priredil Krekov shod ob velikanski udeležbi in kjer sta govorila dr. Rybář in dr. Wilfan in se je sklenil pobirati od hiše do hiše prostovoljni donesek za Krekov spomenik. Pri sv. Ivanu se je istotako ustanovil poseben odbor s istim namenom. Kakor čujemo, se že pridno vežbajo za nastop. V Trstu samem se snuje poseben odbor, v katerem bodo zastopani vsi stanovi in stranke, ki bo organiziral nabiranje doneskov za dr. Krekov spomenik. Marijina družba je imela svojo posebno žalno prireditve, pri kateri je č. g. A. Čok v obširnem govoru naslikal velikega Kreka. Ista družba je tudi že priredila veselico, katere čisti dobiček je namenjen Krekovi ustanovi. — Sedaj podpisuje naše žene in dekleta majnsko deklaracijo. V kratkem se zaključijo podpisovanje in prepričani smo, da bo to pravi plebiscit naših žen za jugoslovansko državo. Tudi v tem oziru bodo korakale tržaške Slovenke v prvi vrsti! Zluli na njih rokav, brazde na njih licih in solze v njih očeh dajejo slovenskim ženam pravico, da se oglašajo za svobodo domovine. — Zeleti bi bilo, da bi se vsa slovenska in hrvatska prosvetna in strokovna društva, občine in kmetske zveze na Primorskem oglasile za deklaracijo. Naj svet spozna, da smo vsi enih misli in da ne odnehamo, dokler ne vidimo uresničenega svojega ideala.

Dne 24. t. m. so povabljeni vsi istrski župani na sestanek v Klancu. Povabljeni so tudi hrvaški in italijanski župani. Namen shoda je, porazgovoriti se o aprovizacijskih razmerah v Istri, ki so obupne. Zanimivo je, da socialno-demokratski »Lavoratore« ni hotel natisniti poslanega vabila za ta sestanek!

Debata o Czerninovem govoru.

Dunaj, 25. jan. Zunanji odsek avstrijskih delegacij je nadaljeval debato o izjavi zunanjega ministra.

Vitez pl. Bilinski (član gosposke zbornice izraža ministru zaupanje in zahvalo, ker se je prvi izjavil za potrebo častnega miru. Razpravlja o poljskem vprašanju in izjavlja, da se tudi v imenu poljskih zastopnikov zahvaljuje zunanjemu ministru. Zavzema se za priklonitev Galicije poljskemu kraljestvu, seveda s pridružitvijo Poljske Avstro-Ogrski monarhiji. Habsburška dinastija je edina poklicana, da združi Poljake pod svojim žezlom. Zeli ministru, da bi igral na kongresu ono vlogo kot svoječasno Bismarck na berlinskem kongresu.

Delegat Paris (gosposka zbornica) se izreka za avstro-poljsko rešitev poljskega vprašanja. Istočasno pa za končno ureditev češkega vprašanja. Izjavlja se za sporazumni mir in prosi ministra, naj upošteva pri mirovni pogajanjih stališče sv. stolice. Izraža ministru svoje zaupanje.

Grof Czernin odgovarja Ellenbognu in Stranskemu.

Na očitke delegatov Daszynskega in dr. Ellenbogna z ozirom na

govor generala Hoffmanna

je zunanji minister grof Czernin odgovoril naslednje: Razmerje med menoj in visokocenjenim generalom Hoffmannom se da označiti približno tako, da niti jaz njemu niti on meni ne more predpisati, kaj naj govorimo. General Hoffmann ni vprašal mene in jaz nisem vprašal njega. Jaz mu tudi nimam svetovati ne povedati, da-li je to, kar misli reči, prav ali ne. Proti njegovemu govoru polemizirati, bi bilo mi bilo zdelo docela napačno. Njegov govor namreč v Brestu Litovskem ni žive duše razburil, tudi Trockega ne. Le-ta je gene-

ralu enostavno odgovoril, da če se Hoffmann sklicuje na to, da imajo Rusijo zasedeno Nemci, pa on opozarja, da imajo Rusi zaseden Kavkaz in Turčijo, kar je drugo drugega vredno. Na tem govoru — pa naj se komu zdi več ali manj lep — ne bo nihče umrl, ne Trockij, ne Hoffmann, ne mir. — Ustanavljam, da smatram sedanje socialno-demokratsko stališče za znaten napredek. Če gospodje polagoma spoznava jo, da moremo in hočemo skleniti samo časten mir, potem to pozdravljam.

Kar se tiče očitka, da sem včeraj o

Italiji, Srbiji in Rumuniji

nejasno govoril, se s tem nočem dalje pečati. Kdor je hotel, me je lahko razumel.

V razpravo o notranjih razmerah

Nemčije

se ne spuščam. Dr. Ellenbogen se je šele včeraj zjutraj vrnil iz Berlina, bo torej vedel več novic iz Nemčije nego jaz. Opozoriti hočem le na

razliko v vojnih ciljih,

ki sem jo že opetovano naglasil, ki jo pa gospodje vedno zopet pozabijo. Nemčija ne obstoja le iz evropskega ozemlja, marveč ima tudi svoje velike kolonije, katere mora po vsej pravici dobiti nazaj. Kolonije spadajo v njeno posest in je ob sebi umljivo, da zastavi, ki jih ima, ne more dati iz rok prej, dokler nima jamstev, da dobi svojo posest nazaj. Zato je Nemčija v drugačnem položaju nego mi. Mi imamo srečo, da izvzemši del vzhodne Galicije, povsod stojimo na sovražnih tleh. Mi torej ročnih zastavil ne potrebujemo tako nujno.

Delegat Ellenbogen je rekel, da je

v notranjosti napraviti red.

Sem vedno za to, samo ne vem, kako si gospodje to prav za prav predstavljajo. Pravijo, da parlament ni sposoben za to; revolucije in meščanske vojske pa po lastnem zatrdilu tudi ne marajo. Torej bi ostal samo še oktroj. Kar se mene tiče, menim, da se da o tem govoriti. Gospodje naj se le enkrat čisto jasno izjavijo o tem, da žele, da se napravi red od zgoraj dol.

Dr. Ellenbogen mi je dalje svetoval, naj svoj

odgovor Wilsonu

sporočim predsedniku Združenih držav potom kake nevtralne države. To je zelo mladosten nasvet. Jaz svojega govora nisem govoril samo gospodom v odseku in Wilson je zvedel za moje besede še tisto uro.

Izraze delegata Stranskega proti Ogrski zavračam kot docela nedostojne. Kar se tiče delegatove

kritike diplomatskega zbora,

naglašam, da pri sprejemanju v ta zbor ne delam najmanjše razlike med plemiči in meščani. Kdor zadošča predpogojem, ta se sprejme, pa naj se glasi njegovo ime tako ali drugače. Delegatu Stranskemu bi bil le hvaležen, če bi svoj vpliv porabil v to, da bi se tudi Čehi v večjem številu oglašali za to službo.

Če delegat Stransky pravi, da

pogajanja v Brestu

gotovo ne bodo uspela, odgovarjam, da bi se gospodje petrogradske delegacije vse-kakor rajši pogajali s socialnimi demokrati nego z menoj. O tem ni nobenega dvoma. Toda med Stranskym in mojo malenkostjo pa Petrograjci ne delajo prav nobene razlike. Mi vsi smo zanje buržoazji in ne marajo ne enega ne drugega. — Na pri tožbo zaradi okvare radijske brzojavke ruske vlade izjavljam, da je šlo za revolucionarni poziv na naše narode. To se je na moj ukaz in na mojo odgovornost črtalo. Smatram za svojo dolžnost, da pobijam revolucijo in bom v to svrhu tudi v bodoče porabil vsa postavna sredstva.

O ureditvi razmer na Češkem

ne morem govoriti, ker to ne spada v mojo kompetenco. Z ozirom na to pa, da je spravljen delegat Stransky to vprašanje v zvezo z mednarodnim položajem in stališčem boljševikov glede samoodločbe narodov, pa pripominjam, da se delegat nekoliko moti. Menim, da se o državnem pravu Češke in samoodločevanja narodov ne more v eni sapi govoriti. Boljševiki stojijo na stališču delitve do najmanjše občine in zadnje vasi. To stališče se s češkim državnopravnim načelom nikakor ne krije. Če so pa gospodje sprejeli stališče varstva nemških manjšin in so za razdelitev, potem opozarjam, da sem se kot član ustavovernega veleposestva že pred desetimi leti potezal za tako rešitev.

Nato polemizira minister z dr. Stranskym glede njegovih opazk o ministrov nesposobnosti in nadaljuje: Nimam ambicije, biti gospodu Trockemu podoben; en razloček je pa vsekakor med nama: Oba sva potovala vsak v svojo domovino, da v ustavnih korporacijah zahtevava zaupnico. G. Trockemu se to ni posrečilo, na kar je odgovoril s tem, da je dal nastaviti strojne puške ter je konstituanto razgal. Če meni nasproti storite enako, pa ne bom poklical mornarjev, marveč bom — demistioniral.

Delegat Miklas predlaga zaupnico.

Delegat Miklas (nemški kršč. soc.) izjava: Včerajšnji govor zunanjega ministra je vzbudil v vseh krogih prebivalstva živahen odmev ter priznanje ne samo v Avstriji, ampak po celim izobraženem svetu. V soglasju z večino članov odseka stavim predlog, ki se glasi: »Odsek jemlje obširno naznanilo ministra z zadovoljstvom v vednost in mu priznava zaslug, da se trudi pri sedanjih pogajanjih za mir, pri katerem ne zahtevamo aneksij in odškodnin, pač pa hočemo življensko korist Avstrije varovati in ji zagotoviti gospodarsko in politično bodočnost. Odsek pritrjuje izjavi ministra o samoodločevanju ukrajinske države in narodov v zasedenem ozemlju in cení v polni meri njegova prizadevanja glede ustanovitve poljske države in soudeležbe zastopnikov poljske vlade pri pogajanjih. Odsek zaupa zagotovitvi ministra, da bo podlaga naši politiki tudi nadalje skupno delo z našimi zavezniki. Iz teh razlogov izreka odsek ministru popolno zaupanje v pričakovanju, da se mu bo v najbližji bodočnosti posrečilo, pripraviti pot miru.« V nadaljnjem izjavljanju opozarja Miklas, da pogreša v izjavi zunanjega ministra pojasnila, ali vlada z Rumunijo samo premirje ali pa se pripravljala pot k mirovnim pogajanjem.

Delegat Tomašek (češki soc. demokrat) pozdravlja izjavo zunanjega ministra glede Wilsonove note kot korak naprej na poti do splošnega miru in obžaluje, da ni že prej podal minister podobne izjave. Glede Poljske izraža mnenje, da je stvar poljskega naroda, da sam odloča o svoji usodi. Jemlje z zadovoljstvom v vednost izjavo ministra o miru brez aneksij in odškodnin in upa, da postane minister zopet samostojnejši. Povdarja, da je govor generala Hoffmanna v zaledju zelo slabo vplival. Z ozirom na izvajanje grofa Czernina o razliknosti med njim in Trockim, ne sme minister pozabiti, da je velika razlika med ustavodaj. skupščino in med odsekom delegacij. Ta odsek predstavlja samo presejano družbo. Končno izjavlja, da ne more on ne njegova stranka glasovati za zaupnico grofu Czerninu, ker zastopa minister glede zahtev češkega naroda o samoodločevanju in o soudeležbi pri mirovni pogajanjih odklonilno stališče.

Debata se nato prekine in nadaljuje ob 6. uri popoldne.

Skupni finančni minister bar. Burian odgovarja glede na opazko dr. Stranskega o koncesijah Italiji. Govornik je takrat vodil pogajanja, pa je stal vedno v stiku z vodilnimi avstrijskimi parlamentarci. Zato je očitke dr. Stranskega glede prekoračenja kompetence z ozirom na vprašanje tržaškega vseučilišča in novega občinskega statuta neopravičen. Delegat Klofač pravi, da ne more glasovati za zaupnico grofu Czerninu.

Delegat Langenton (nemški nacionalec) pozdravlja Czernina v imenu Nemcev. Izjavlja, da so Nemci prištati rešitve poljskega vprašanja v avstrijskem smislu. Galicija pa naj se odstoji samo tedaj, če se zagotovi, da bo Poljska trajna in zvesta naša prijateljica. Češki Nemci se zahvaljujejo Czerninu za besede v prilog čeških Nemcev.

Nato so govorili poslanci Glabinški, Udržal in baron pl. Pantz. — Posl. Pittoni obširno razpravlja o štrajku in se izjavi proti zmagovitemu miru. Predloženi Miklasovi resoluciji socialni demokrati ne morejo pritrditi, ker vsebuje zahteve, o katerih imajo oni drugačno mnenje.

Predlog dr. Korošca.

Delegat dr. Korošec je vložil predlog, ki se med drugim glasi: Odsek z zadovoljstvom ustanavlja, da je monarhija po dolgotrajnih težavah vsaj v svojih uradni izjavah končno enkrat opustila svoj prejšnji pohlep po aneksijah. Za stvar miru bo pa ta napredek zelo malo vreden, dokler Bolgarija neprikrito vztraja na svojem starem aneksijskem programu, Nemčija pa prikrito. Šele energičen nastop proti tem aneksijskim pohlepom bi mogel brezpogojno mirovno voljo monarhije nedvomno dokazati. Nov dokaz za nastopajočo iztreznitev je tudi okolnost, da smatra grof Czernin Wilsonov program za sprejemljivo podlago za začetek pogovorov z Združenimi državami. Mirovna pogajanja za separatni mir z Rusijo ne dajejo zadostnega zagotovila za skorajšen sklep splošnega miru. Dejstvo, da se narodom Avstro-Ogrske ter Bosne in Hercegovine noče priznati pravice do samoodločbe, tvori še danes edino stvarno oviro za splošni mir. Spriči odgovornosti, ki vsled prehranjevalnih razmer narašča, je pričakovati, da bo streznenje tudi v tej smeri napredovalo. Odsek opominja zato v resni uri in pozivlje ministra, naj končno enkrat odkrito izjavi, da je monarhija v dosegu skorajšnjega splošnega miru pripravljena, da

tudi avstro-ogrskim narodom prizna pravico do samoodločbe, da pritegne na mirovna pogajanja zastopnike teh narodov in jim ondi zagotovi izvršitev njihove samoodločitvene pravice.

Po zaključenem govoru poročevalca barona pl. Becka se je vršilo glasovanje. Miklasova resolucija je bila sprejeta a 14 proti 7 glasovom, za Korošec predlog so glasovali samo Čehi in predlagatelji.

Dr. Kuhlmannovo poročilo v glavnem odseku nemškega državnega zbora.

Berlin, 25. jan. Nemški zunanji minister državni tajnik dr. pl. Kuhlmann je podal obširno poročilo glavnemu odseku nemškega državnega zbora o pogajanjih v Brestu Litovskem. Govoril je diplomatsko previdno, a vsekakor se je nahajala v njegovem govoru marsikatera prikrita pšica proti Velenemcem. Zelo je nasproti Velenemcem podčrtal, da je najlojalnejše pri mirovni pogajanjih sodelovala avstrijska diplomacija z njim. Nad vse zanimiva je bila sicer kratka razprava. Velenemci so sicer dajali Avstriji »dobre« nauke; pridružil se jim je tudi baron Gamp od centra, a zato sta pa sicer kraiko, a tem krepkeje velenemške skomine zavrnila Ledebour in Erzberger.

Iz obširnega poročila posnemamo: Dr. pl. Kuhlmann se je pečal predvsem v razburjenim in z zmedenim prerekanjem časopisov z debato prejšnji dan. Naša politika je organično v zvezi z ustanovitvijo samostojne Poljske. Dejansko se zanjamo za Kurako, Litvo in Poljsko, katero politiko je bil začrtal že spomladi l. 1917 še pl. Bathmann Hollweg. Kanceler Hertling je na svoječasno rusko brzojavko »Vsem« izjavil, da se hoče z Rusijo pogajati in da se namerava z ozirom na navedene tri države držati politike samoodločbe narodov. Osební iniciativi v prostost poslojnih državnikov se preveč preceňuje; navsezani so namreč na to, kar je ustvarjeno in kar obstoja. Pogajanja v Brestu Litovskem trenutno zopet počivajo; najbrže se bodo bodoči teden nadaljevala. Kuhlmann je podal na to zgodovinsko nazorni narek o razvoju Rusije. Rekel je, da so ruski motogeti izzvali vojsko, da bi jih ne bila notranja revolucija poržla. Na zunaj se je predstavljala Rusija enotna, a narodi se niso spojili. Rusija se zdaj cepi v celo vrsto narodnih republik; pojavljajo se tudi socialne težnje: na Finskem in v Ukrajini, kjer spletakarji boljševiki. Delo diplomacije ti pojavi, neznansko otežkujejo. Ta proces se bo najbrže še dolgo nadaljeval. Po odmoru je nastopila poleg boljševikov tudi centralna rada Ukrajine v Brestu Litovskem, ki bo slovesno pripoznala, ko se z Ukrajino doseže mir. Pogajanja s Finsko so zelo napredovala; najbrže se s Finsko kmalu sklene mir. Pogajanja z Ukrajinci, ki so v nasprotju z boljševiki zelo dovtetna za praktično politično delo, so tako napredovala, da upamo na uspeh. Diference z boljševiki tičejo predvsem podrobnosti, kako izvesti samoodločbo narodov. Ne veruje, da bi se pogajanja glede na način samoodločbe omejniji pokrajini nekdanjega ruskega cerstva razbila. Želel je, naj bi časopisje ne napadalo zahrbtno tistih, ki nosijo narodni prapor; ker se lahko škoduje narodnim koristim. Vrhovno vojno vodstvo mora biti zastopano pri mirovni pogajanjih. Kratko je branil Hoffmanna: ki je veliko storil poverjenikom in da je postopal lojalno. Poročil je: V doglednem času z gotovostjo pričakuje, da se zaključijo pogajanja s Finsko, najbrže se kmalu sklene mir z Ukrajino, od resne mirovne volje Trockij-Leninove vlade zavisti, če bomo z Rusijo pogajanja zaključili. Ne dvomite, da s pl. Hertlingom, državnim kancelerjem delava le na to, da nemški narod na Vzhodu kmalu doseže mir. Mir z Ukrajino bi sprožil tudi rumunsko vprašanje, ker če se sklene mir z Ukrajino in se umakne čete, bi se Rumunija ne mogla dolgo upirati ni-rovni volji osrednjih velesil. Temelj in nadaljni steber vse naše diplomacije tvori razmerje z Avstrijo. Kuhlmann je zelo pohvalil Czernina in podčrtal obojestransko lojalnost. Dokler bom na tem mestu, bom nasprotno politiki, ki bi zrahlevala orožno bratstvo, kulturno skupnost in prisrčno prijateljstvo v Avstrijo.

V razpravi je konservativec grof Westarp zahteval boljše varstvo nemški vzhodni meji. Nasproti boljševikom naj se glede na samoodločbo in izpraznitve ne odnehava. Zveza z Avstrijo mora tvoriti jedro razmer naših politik, a razmerje mora biti vzajemno, ne Avstrija in tudi Nemčija se ne moreta odpovedati samostojnosti in popolnoma morata varovati svoje življenske koristi. Baron pl. Gamp (centrum) je izjavil: Zvesto se hočemo držati zveze z Avstrijo, a v Avstriji naj opuste izjave, kakršne so padle proti generalu Hoffmannu in proti knezu Bülowu. — Ledebour (neodvisni socialist): Kancelerjev govor me je razočaral; govor državnega tajnika ni ničesar popravil. Czerninov govor je pa otvoril možnost, da se pričnemo z Ameriko o miru pogajati. — Erzberger (centrum): Če vzamemo črto ob Visli in Narevi, si nakopljemo smrtno sovraštvo Poljakov. Predvsem pa moramo ustvariti dobro in tesno razmerje z zaveznicom Avstrijo.

Vojna poročila.

NEMSKO POROČILO.

Berlin, 25. jan. Veliki glavni stan Zahodno bojišče: Med Poelcapelle in Lysom, pri Lensu in na obeh straneh Scarpe so se popoldne zopet bojevali. Na mnogih mestih bojne črte poizvedovalni boji.

Z drugih bojišč nič novega.

Občine, izjavljajte se za jugoslovansko deklaracijo!

Politične novice.

+ **Ljudski shod v Kranju.** Za Kranj in okoliške občine bo v ponedeljek dne 28. januarja ob 2. uri popoldne v prostorih Marije Mayer, pri »Peterčku«. Dnevni red: 1. Državnozborsko poročilo; 2. o domačem položaju; 3. slučajnosti. Govori državnozborski poslanec Evgen Jarc. K obilni udeležbi vabi sklicatelj.

+ **Koroški Slovenci za deklaracijo.** Dne 24. t. m. se je vršil v dvorani hotela Trabesinger v Celovcu občni zbor »Kat. pol. in gosp. društva za Slovence na Koroškem«, ki ga je obiskalo do 1000 mož. Na shodu sta govorila urednik Smodej in posl. dr. Pogačnik. Sprejeta je bila resolucija, s katero se koroški Slovenci pridružujejo jugoslovanski deklaraciji, in več drugih resolucij. Obširneje bomo poročali o shodu v ponedeljek.

+ **Preiskave na mariborskih srednjih šolah.** Vsled izgrede, povzročenih zadnje dni v Mariboru po dijakih, se vrše v srednjih šolah preiskave. Dijakom je prepovedano, da bi se po 6. uri še mudili na ulici. Zato je vladal v mestu mir.

+ **Dr. Trumbić in ententni vojni cilji.** Predsednik londonskega »Jugoslovanskega odbora« dr. Trumbić priobčuje v angleških listih izjavo, kjer izraža največje nezadovoljstvo radi Wilsonovih in Lloyd Georgevih vojnih ciljev. Dr. Trumbić pravi, da bi sedanji vojni cilji entente, ki jih sedaj proglašata ta dva državnik, ne bili mogli nikdar napotiti Srbije in Črnogore, da bi bili žrtvovali svoje blago in kri.

+ **Odgovor kneza Bülowa »Fremdenblattu«.** Knez Bülow je glede na znani članek »Fremdenblatt« izjavil berlinskemu sotrudniku dunajskega lista »Neues Wiener Tagblatt« med drugim: »Po moji sodbi je izključeno, da bi bila povzročila članek, ki je pisal o meni, kaka merodajna dunajska osebnost. Nočem govoriti o odločnem stališču, ki sem ga bil povzel v najkritičnejših urah bosenske krize 1908 in 1909, v tej dobi nisem le izrazil besede o »Nibelungstreue«, marveč dokazal sem jo z dejanjem. Nočem tudi govoriti o prijateljsstvu in zvezni zvestobi nasproti Avstriji, ko sem bil kancler in tudi kot diplomat. Odkloniti pa moram, kar se mi očitja glede na mojo rimsko misijo. V Rimu sem deloval le kot veleposlanik. Kakor vsak uradnik zunanje službe sem bil navezan na navodila centrale. Odklanjati moram, da bi bil v Rimu »ponujal« avstrijsko ozemlje in da nisem bil »zvest sekundant«. Delal sem na to, da zabranim prelom med Avstrijo in Italijo in tako zajezim stransko borbo narodov. Ničesar nisem storil, s čimer se ne bi bila strinjala moja vlada. Gospod pl. Bethmann je 18. majnika 1915: pet dni pred prelomom zvez z Italijo, naznanil v nemškem državnem zboru vse, kar je ponujala Avstrija Italiji, da ostane nevtralna. Zdelo se mu je ta pot edino mogoča, da izve o ponudbah italijansko javno mnenje. Toplo se mi je tudi zahvalil za moj nastop po prelomu 29. majnika 1915. Obžaloval je, če se vsled Fremdenblattovih izjav izjavljajo avstro-nemške razmere napačno opisujejo. Čas je preperen ter zveza pretesna in presveta: opustiti se mora zato vse, kar lahko vzbudi slabo kri. Rekel je, da kakor pred 12. leti, tudi zdaj zasleduje isto politiko, kakor pred 12. leti: »Ko sem delal roko v roki skupno z avstrijskimi državniki za politiko miru. Neprijaznosti »Fremdenblatt« ne morejo zmagati moje zvestobe zvezi z Avstrijo, katero sta sklepnila dva nepozabljiva vladarja, ustanovila pa dva velika državnik, ker so jo zahtevale tako realne in trajne koristi, kakor tudi čuvstva narodov in izročila njih zgodovine: v sedanji vojski se je izkazala kot močna trdnjava, ki je kljubovala vsem viharjem.«

+ **Splošna enodnevna stavka praškega delavstva in zborovanje za splošen mir in svobodo naroda.** V torek, dne 22. t. m., ko se je zopet sestala zbornica in je govoril dr. pl. Seidler svoj govor proti Čehom, katere dolži veleizdajstva, je organiziralo delavstvo kraljevega mesta Praga splošno enodnevno stavko, da manifestira za splošen mir in svobodo narod. »Narodni Listy« pišejo: »Po več letih je počivalo večeraj (torek, 22. t. m.) zopet delo v Pragi in v okolici v vseh obratih. Stroji v tovarnah so stali, motorna vozila niso vozila po ulicah, nikjer ni bilo opaziti vpreženega voza v Pragi, razen tu pa tam kak voz kmeta iz okolice ali pa vojsko vprego. Po vseh delih mesta je vladal nenavaden mir. Okrog Vavlskega predmestja so se shajale velike množice delavstva, ki se je odzvalo pozivu voditeljev in prišlo, da manifestira v dokaz velike zavednosti za svobodo naroda in splošen mir. Včerajšnja manifestacija je bila v resnici časten izraz širokih vrst češkega naroda. Bila je to splošno narodna manifestacija. Udeležba velikanska. V sprevedu, ki se je pomikal

na staroslavno Staromestno predmestje, je korakalo najmanj 70.000 ljudi. Spreved se je začel ob 11. dopoldne. Delavstvo je korakalo v osmerostopih. Na Staromestnem predmestju je čakala na spreved velikanska množica ljudstva. Vršil se je velikanski shod, na katerem so govorniki zahtevali ustanovitev samostojne češke države, splošen mir in izboljšanje prehrane. Govorili so med drugimi tudi poslanec Nemec, posl. Stribny. Po taboru se je vršil obhod po mestu in velika manifestacija na Vavlskem predmestju. Množica je pela »Kde domov ruj« in »Hej Slovane«. Pri namestitvi in pri županu dr. Grošu se je oglašala deputacija delavstva. Odgovor obeh ni zadovoljil delavstva. Množica je demonstrirala pred stanovanjem dr. Groša. Policija, ki je bila polnoštevilno zbrana, je veliko oseb aretirala. Konevničarja je bilo nebroj vojaštva. Toda ni mu bilo treba nastopiti. Tudi v drugih čeških mestih je delavstvo manifestiralo.

+ **Čudna pravica.** V novoustanovljeni deželni svet za preskrbo prebivalstva na Štajerskem je namestnik grof Clary imenoval samo enega Slovence. Deželni svet sestoji iz 24 mož. Ker je na Štajerskem ena tretjina Slovencev, bi moralo priti v ta svet vsaj 8 Slovencev. A grof Clary je razen enega imenoval same nemške nacionalce in socialne demokrate.

+ **Nemški državni zbor bo vsled sklepa seniorjev zboroval 19. februarja.**

+ **Velenomška »Kreuzzeitung« je ustavljena.** Prepovedali so velenomško-konservativno »Kreuzzeitung«, ker je napadala socialne demokrate radi njih govora v nemškem državnem zboru.

+ **Čed.** Poslanec Brenčič priredi 3. svečana 1918 ob 11. uri dopoldne v gostilni Kleinarskega društva v Ormožu javen političen shod. Poročal bo o delovanju v državnem zboru. Sklicatelj želi, da bi se tega shoda udeležili vsi župani, obč. svetovalci in odborniki kakor tudi drugi možje, žene, fantje in dekleta ormoškega okraja. Tedaj fantje in dekleta, agitirajte!

+ **Frankovci na potu v Švico.** Hrvatski listi poročajo: Zvedeli smo, da sta vseučiliški profesor dr. Milobar in zagrebški odvjetnik dr. Šafar odpotovala v Švico na nek kongres. — Zgledi vlečejo...

+ **Scheidemann o vojnih hujskačih.** Kakor poroča »Vorwärts« in po njem »Zeit«, je Scheidemann v glavnem odseku povedal tudi sledeče: »Sam sem čital v nekem avstrijskem časopisu, da ovira mir Nemčija. Pri veliki stavki na Dunaju je šlo delavstvo spoštljivo mimo cesarjevega gradu. Nobena žaljiva beseda ni padla proti cesarju Karlu, toda padle so psovke na nemškega cesarja. Gotovo cesar tega ni zaslužil. Če je pa do tega prišlo, naj se zahvali za to cesar neodgovornim gobeždačem iz domovinske stranke. Neko vodilno konservativno glasilo je že proglasilo geslo: Proč od Avstrije! Naša vlada in naš parlament smatrate za samoobsebi umljivo, da ohranimo najboljše zveze z Avstrijo, »Kreuzzeitung« pa piše: Proč od Avstrije! Ta družba nam hoče odbiti zaveznike. — Gospod državni kancler, otrešite se takih vplivov. Če pa tega ne morete, odstopite. Če ne morete skleniti miru z Rusijo, pojdi, predno vas bodo vrgli. Nehajte s politiko dvumnosti in prikrivanja.«

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Jugoslovanski klub je prejel nadalje od sledečih občin i. t. d. izjave za majniško deklaracijo. Občina Gajovci, Spuhlje, Vurberg, slovenske žene in dekleta iz Maribora in okolice, dekleta Marijine družbe na Polzeli, župnija sv. Andrež (občine sv. Andrež-Leskovce, Skorošnjak, Veliki Okič, Velika Varnica), Slomi, Cvetkovci, duhovščina tolimske dekanije na Goriškem, občina Postire v Dalmaciji (brzjavno), mestno županstvo v Novem mestu (Rudolfovom) na Kranjskem, slovenske žene in dekleta lare Podbrdo na Primorskem (383 podpisov), narodne žene in dekleta iz Brezji (z 237 podpisov), občina Češnjice, Dole pri Litiji, Šoštanjski okrajni zastop, županstvo Brezje, žene in dekleta iz Hudejužne in Oblok (z velikim številom podpisov), županstvo Bled, Polzela, Plat (okraj Ptuj), Črniče na Vipavskem, Pišce (okraj Brežice), Stjak (okraj Sežana), podružnica narodne delavske organizacije za Ajdovščino in okolico, občina Tinsko, Sv. Florijan pri Rogatcu, Osek-Vitovlje na Goriškem, zborovalci, zbrani na gospodarskem shodu v Kozjem, trg Vače, narodne zavednosti prežeto in navdušeno izjavo so poslane žene in dekleta iz Ajdovščine (z nebroj podpisov). Živele narodne občine, živele naše zavedne žene in dekleta! Hvala vsem! Živeli nasledniki in naslednice! Jugoslovanski klub. Dunaj, dne 21. januarja 1918.

Občinski odbor občine Košana soglasno sklene resolucijo, v kateri se pridružuje jugoslovanski deklaraciji z dne 30. maja 1917. Izraža hvaležnost Njega Svetosti Benediktu XV. za neumorno prizadevanje za mir. Zahvaljuje se presvitemu vladarju Karlu I. za njegov trud, da se konča krvava vojska in doseže trajni, pravični mir. Obenem izraža odbor občine Košana vso hvaležnost in vdano svojem prevzvišenemu knezofku g. dr. A. B. Jegliču za vso njegovo odločnost in požrtvovalnost, s katero se je zavzel za jugoslovansko deklaracijo. Odločno pa obsoja odstop poslancev dr. Susterskega in gosp. Fr. Jakliča iz Jugoslovanskega kluba, ker sta v tako

resnem in odločnem trenutku za odločitev usode slovenskih narodov zapustila svoj klub. Občinski zastop občine Košana, dne 13. januarja 1918. — Ta resolucija se je dala na glasovanje in ni bilo nikogar, ki bi nasprotoval. Ko pa se je pričelo podpisovanje odbornikov, sta se ustrašila g. župan in njegov svetovalec, ter je nista hotela podpisati. S toliko večjim veseljem je bilo podpisalo ostalo število odbornikov, skupno 18.

Podpisane žene in dekleta iz Strazišča in Smartna pri Kranju, se z največjim navdušenjem in v imenu naših mož, očetov in mladeničev na vseh bojiščih, kljub nekaterim hinavcem, katere ostro obsojamo, in ki v najbolj odločnem trenutku sejejo razdor med našo zvesto slovensko ljudstvo, pridružujemo jugoslovanski deklaraciji. Z veseljem in navdušenim srcem so dajale naše vrle slovenske žene in dekleta svoje podpise in tako smo nabrale 374 podpisov, katere smo poslane našeliku Jugoslovanskega kluba g. dr. Korošcu na Dunaju.

Izjava slovenskih kmečkih žen in deklet, fantov in mož iz vasi: Tomačevce, Jarše, Obkrije, Smartno, Hravstje, Štepanja vas, Zg. in Sp. Hrušica in Bizovik, župnija šentpeterska pri Ljubljani: Zavedajoč se, da morajo biti solze in bolečine slovenske matere, žene, hčerke, skupno s krvjo naših najboljših mož in mladeničev odkupnina za boljšo bodočnost našega naroda, izjavljamo, da se pridružujemo s celim srcem ideji prvega jugoslov. apostola, nepozabnega nam dr. Kreka — majniški izjavi Jugoslovanskega kluba — za ujedinjenje našega slov.-hrv.-srbskega naroda. Vse naše trpljenje, kri slovenskih junakov poklanjamo za jugoslovansko misel s trdno nado, da bo naš narod srečen, enakopraven z drugimi v pravični Avstriji. S hvaležnostjo se spominjamo tuda za mir po sv. Očetu Benediktu XV. in našem presv. cesarju Karlu V. z željo, da pravica zmaga nad surovo silo. Našemu jugoslovanskemu vladiki prevzvišenemu knezofku dr. Antonu Bon. Jegliču, ki se je v teh usodopolnih trenutkih postavil kot prvooboritel na stran svojega naroda, izražamo vso udanost in zvestobo. (1975 podpisov.)

Tudi slovenske žene in dekleta občine Vrhnika pozdravljamo majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba ter z vso odločnostjo in v polni narodni zavesti pritrjujemo slovenski izjavi zavednih Slovencev za samostojno, enotno Jugoslavijo pod žezlom Habsburžanov. Slovesno obljubljamo, da hočemo ohraniti zvestobo naši domovini do zadnjega diha, da žrtvujemo zanjo vse svoje delo in vse svoje moči, da posvečamo njej vse ljubezen in vse svoje srce. — V tej izjavi dajemo tudi me duška tistemu velikemu hrepenenju po svobodni jugoslovanski državi, v katerem drhte in trepetajo danes srca tisocev naših pobratimov in posestrim. Naše poslance opominjamo, da vztrajajo odločno v težki, a sveti borbi za naše odrešenje, za zlato svobodo naše domovine. Za seboj imate svoj narod, ki je z Vami ene misli, ene želje, ene volje! Z neomajnim zaupanjem zremo v voditelja jugoslovanskega naroda dr. Korošca, trdno verujemo v resnico, ki nam jo je sporočil ob dr. Krekovem grobu: »Bliža se naše odrešenje!« — Vse tiste pa, ki razdirajo našo enotnost, ki razdirajo temelje naše domovine, ogorčeno obsojamo. Sledi 1357 podpisov iz trga Vrhnika in vasi Bevke, Blatna Brezovica, Drenov grič, Lesno brdo, Ligojna, Podlipa, Sinja gorica, Verd, Zažar.

Žene in dekleta iz Košanske okolice na Notranjskem iskreno pozdravljajo jugoslovansko deklaracijo in bodo vedno in povsod po svojih močeh podpirale njeno vzvišeno stremeljenje. Sledi 547 podpisov.

V občini Domžale je podpisalo majniško deklaracijo poleg že objavljenih še 368 žen in deklet ter 290 mož in fantov.

Jugoslovanski akademiki zagrebške univerze so se na sestanku v Zagrebu izjavili za jugoslovansko deklaracijo. Doslej so nabrali nad 240 podpisov.

Za jugoslovansko deklaracijo so nabrali na Reki in Sušaku okoli 3000 možkih in nad 3000 ženskih podpisov in jih poslali Jugoslovanskemu klubu.

Občina Badljeva na Hrvatskem se je izrekla za majniško deklaracijo.

Dnevne novice.

— **Idrija.** Na c. kr. rudniški ljudski šoli je, kakor je »Slovenec« že poročal, g. dvorni svetnik Billek vpeljal nemški jezik tudi v prvi razred. Dalje je baje zahteval od učiteljstva, da mora tudi v zasebnem občevarju rabiti nemščino, ko je nekoč slučajno naletel na hodniku na dve učiteljici, ki sta se pogovarjali po slovensko. Na gospodinjski šoli, ki jo je erar ustanovil za rudarske hčere, je učni jezik nemški in za pouk v kuhanju nastavljena neka Dunajčanka-Nemka, ki ne razume niti besedice slovenske. Še celo štiri- in petletni otroci v otroškem vrtcu, ki je pridružen gospodinjski šoli, se morajo učiti tudi nemške pesmi peti in deklamirati ter nemške dramatčne prizore. — Aprozacija je, posebno zadnje čase, pod vsako kritiko. Poleg tega morajo delati še skoro vse praznike, izvzemši nedelje; tako tudi na praznik 29. junija, ko je bila v Idriji birma in je bilo več tisoč vnanjih ljudi. Delavci morajo seveda molčati, ker so pod vojaškim poveljstvom.

— **Generalni polkovnik Borojević poveljnik jugozahodne fronte.** Osješka »Draug« poroča, da je imenovan generalni polkovnik Svetozar pl. Borojević za poveljnika jugozahodne fronte namesto maršala nadvojvode Evgena, ki je postal čestitov namestnik v vrhovnem vojnem poveljstvu.

— **Imenovanje.** Nj. Veličanstvo cesarja je imenoval c. kr. višjega nadzorika in voditelja c. kr. kmetijsko kem. poskuševališča v Gorici t. č. v Lincu g. Maksimilijana Ripper, ravnateljem tega zavoda.

— **Srednješolska vest.** V sedm. sinovni razred so pomaknjeni profesorji: dr. Jakob Žmave in dr. Franc Koprivnik v Ljubljani ter Mihael Markič v Novem mestu.

— **Imenovan** je za okrajnega komisarja deželnovaladni koncipist dr. Franc Ogrin v Onomlju.

— **Shodi** so v Pulju prepovedani. Prekršitelji bodo aretirani na temelju prekega sode. Tako pravi c. kr. trdnjavski komisar v Pulju. Delavstvo je namreč pričelo stavkati v Pulju dne 23. t. m. in stavka še vedno traja.

— **Za Krekov spomenik** je nabrala ga. Neudauer na prekrasno uspelem zabavnem večeru gornjeradgondskih in radgondskih Slovencev v gostilni Karbaš v Gornji Radgoni dne 12. jan. 1918 182 K.

— **Čitalnica v Gradcu** nadaljuje v nedeljo 27. t. m. ob 11. uri dopoldne svoj občni zbor radi izvolitve novega odbora. Člani se nujno vabijo.

— **Umrli** je v Zagrebu vojak 87. pp. Andrej Prelec.

— **Smrtna kosa.** V garnizijski bolnišnici v Lincu je umrl Franc Sajovic, c. kr. sodni oficijal v Novem mestu. — Na tirolski fronti je padel Anton Selak, posestnik v Sevnem pod Trško goro.

— **Za sklad S. L. S.** je daroval neimenovan gospod 20 K.

— **Umrli** je v Celovcu minuli teden častnik Rudolf pl. Maudorff, star 69 let. Bil je dolga leta dopisnik dunajskega »Vaterlanda« in drugih katoliških listov stare struje. Svoj čas je uredoval več koroških listov in bil Slovincem pravičnejši kot so sedanji takozvani »krščanski« nemški časnikarji, ki jim je postal ideal že poslanec — Wolff. Znak tega zadnji ljudski shod v Beljaku.

— **Poštna vest.** V avstro-ogrskem upravnem ozemlju Srbije je bil odprt dne 26. decembra 1917 za zasebni poštni promet c. in kr. etapno-poštni urad Ušec (okrožje Čačak).

— **Teodor Mayer,** lastnik bivšega židovsko-iredentističnega »Poccola«, katerega palačo so Tržačani na dan izbruha italijanske vojske zažgali, je bil izvoljen za tajnika laških framasonskih lož. Mayer je solastnik (glavni akcijonar) »Agenzie Stefani« v Rimu, kamor je zbežal pred izbruhom vojske. Mož je galisko-židovskega pokolenja. O njegovem »Piccolo« je rekel Barzilai v rimskem parlamentu, da je Avstriji več škodoval kot cel armadni zbor. V Trstu se je pa govorilo, da je vlada »Piccolo« gmotno podpirala. Gotovo je, da so Piccolijevi ljudje veliko pripomogli k izbruhu vojske.

— **Popravek.** V včerajšnji osmrtnici g. Aloj. Potokarja se ime 10letnega sinčka pravilno glasi Miroslav, in ne Miroslav, kot je bilo pomotoma stavljeno.

— **Iz ruskega ujetništva** se je vrnil orožn. stražmojster Franc Gregorič in se nahaja na orožn. postaji Rakek. Ujet je bil dne 8. dec. 1916 na hribu Meštikanesti v Bukovini. Med Rusi se mu je razmeroma dobro godilo.

— **Popravek.** Ime onega Ljubljana, ki v Mariboru hujska proti jugoslovanski deklaraciji, je Mencej in ne, kakor je bilo pomotoma tiskano v »Slovincu« z dne 22. t. m. (Mariborsko pismo) Mersej.

— **Omejen železniški promet v Nemčiji.** Po celi Nemčiji so od 23. t. m. naprej za 14 dni zelo omejili osebni promet po železnicah. Na Bavarskem odpade 20 vlakov.

— **Tatvina na kolodvoru.** Dne 2. decembra 1917 je bil ukraden na kolodvoru v Divači iz voza železniške pošte Divača-Pola vrednostni zavitek, namenjen za Rovinj v vrednosti 8000 K. Storitcu se do sedaj še ni moglo priti na sled. Z ozirom na občutno škodo, ki je bila vsled te tatvine povzročena erarju, se razpisuje s tem v smislu odloka c. kr. trgovskega ministrstva z dne 17. januarja 1918, št. 1522-P 1918 v svrhu, da se ukradena vrednost ali pa del te vrednosti zopet najde, nagrada 10 odstotkov za najdeno vrednost z opombo, da si pridruže poštna uprava pravico, da prizna oziroma razdeli to nagrado po lastnem preudarku in z izključitvijo vsake pravne poti.

— **Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila** na Kranjskem v Ljubljani sklicuje glavno skupščino v svrhu sklepanja o končnem obračunu s svojimi člani, ki so deležniki na V. vojnem posojilu, na dan 31. t. m. ob 3. uri popoldne v ravnateljski sobi Jadranske banke, podružnice v Ljubljani, I. nadstropje, Hotel pri Maliču. Članom je društvena bilanca med uradnimi urami na vpogled pri društvenem tajniku Jadranske banke, podružnice v Ljubljani. Na obilno udeležbo vabi odbor.

— **Iz Leobna** nam pišejo: Vas prav prisrčno pozdravljamo. Tudi mi Slovenci rudarji smo od prvega do zadnjega za deklaracijo z dne 30. maja 1917. Živela naša Jugoslavija!

— **Iz Beneške Slovenije** smo prejeli: Z veliko gorečnostjo pozdravljamo nove brate, pripravljene darovati svoje mlade moči za srečno in slavno rast jugoslovanske ideje.

— **Iz ruskega ujetništva** piše Henrik Valenčak iz Gore pri Sodražici. Toži, da ne dobi nobenega glasu od doma, ter na-

znanja še tem potom svoj naslov: Henrik Valenčak, vojni ujetnik, Isa, Fenzenska gubernija, der. Ozerki, imenje A. A. Fokina, Rusija. — Iz ruskega ujetništva se javlja Stefan Štrukelj iz Sempasa; njegov naslov: Stefan Štrukelj, vojni ujetnik, Besarabska gubernija, Kišinevski ujezd, pošta Kalaraš, Bikovecki pitovnik, Rusija.

— **Nova železniška zveza Dunaj — Aspang — Ptuj — Celje — Vrhnika — Trst.** Tržaški vladni komisar se je zavzel v pismu na dunajskega župana dr. Weiskirchnerja za novo železniško zvezo Dunaj — Trst. Nova zveza na bi šla z Dunaja čez Aspang v Ptuj, odtam po najkrajši progi čez Celje, Ljubljano in Vrhniko v Trst. Nova železnica naj bi bila dvotirna prve vrste: brzovlaki bi vozili 75 km na uro, ker vozijo zdaj brzovlaki z Dunaja v Trst po voznom redu seveda, 12 do 13 ur, bi po tej železnici vozili 6 ur. Dunajski mestni svet se je zavzel za ta načrt pri železniškem ministru in pri vojni upravi.

— **Italijanski vojni »očenaš«.** Tržaški list »L' Eco« prinaša: v Škodovski v Furlaniji je neki naš učitelj poučeval v šoli tudi verouk. Naučil je otroke tudi sledeči vojni »očenaš«: »Oče naš, kateri si na Dunaju, tvoje ime naj bo v Italiji pozabljeno. Tvoje kraljestvo naj se omeji na ono stran Alp, tvoja volja naj se ne zgodi niti na nebu niti na italijanski zemlji. Daj nam naš vsakdanji kruh, ki nam ga jemljejo tvoji spremljevalci, vrni nam zlato in srebro, ki si nam ga oropal, kakor tudi mi tebi vračamo tvoj papirnati denar. Ne pelji nas v obup, ampak reši nas od sebe in tvojih zlobnih spremljevalcev. Tako naj se zgodi!«

— **Jadranska banka.** Na izrednem običnem zboru delničarjev Jadranske banke, ki se je vršil 20. t. m. je bilo sklenjeno, da se povzra delniška glavica od K 12.000.000 — na K 20.000.000 — in je bil v to svrhu pooblaščen upravni svet, da izvede to povziranje po pogojih, ki odgovarjajo današnjim razmeram. Na seji upravnega sveta, katere se je vršila po običnem zboru se je razpravljalo o uspehu minulnega poslovnega leta in se domneva, da bode dividenda za leto 1917. znašala vsaj 28 do 32 K po delnici proti 24 K za leto 1916.

— **Odprava temeljnih taks pri zaračunavanju brzovojnih pristojbin.** Od 1. februarja 1918 pričeni se ne bodo temeljne takse za brzovojne nič več zaračunale. Od tega časa naprej se zvišajo v vseh smereh, v katerih je bilo predpisano v smislu brzovojnega tarifa vplačevanje temeljnih taks, dosedanje pristojbine za besede za 4 vin. V prihodnje bo znašala na primer besedna pristojbina na Nizozemsko 20 vin. (doslej 16 vin.); pristojbina za brzovojke 8 besedi v tej smeri bo torej 1 K 60 vin. (doslej 60 vin. + 8 × 16 = 1 K 88 vin.); za brzovojke 12 besedi 2 K 40 vin. (doslej 60 + 12 × 16 = 2 K 52 vin.). Zvišane besedne pristojbine se bodo pobirale samo ob sebi umevno samo v toliko, v kolikor je promet v posamezne dežele v smislu tozadevno veljavnih predpisov sploh pripuščen. Prometne omejitve, ki obstoje sedaj, ostanejo vzlic tej strogo tarifno-tehnični odredbi nespremenjene.

— **Radi razžaljenja časti** je bil obsojen v Celovcu znani ultranemški nacionalni obd. odbornik Jan. Kajžnik (Keuschnigg), ker je bil v javni seji razžalil svojega tovariša Mayra. Plačati mu je 500 K globe.

— **Namesto vena na grob Mariji Naprudnik** je darovala g. Eliza Krancič, soproga okr. sodnika v Celju, za Elizabetno otroško bolnišnico 20 K.

Zmede na Ruskem.

Državljanska vojska v Rusiji.

Pravda: Cete boljševikov so zasedle Poltavo, Ahtirko in Trojck pri Orenburgu, kjer so premagali kozaki hetmana Dultova. Ruski generalni štab je odredil, da se morajo glede na protirevolucijski pokret pripraviti vsi zbori, da lahko v vsakem slučaju nastopijo. — Države sporazuma so v skupni noti naznanile, da ne pripoznajo samostojnosti finske republike. — Kongres sovjetov delavcev, vojakov in kmetov, ki bi bil moral dne 21. t. m. zborovati, so za dva ali tri dni odgodili.

Boljševiki zaprli uradnike angleškega veleposlaništva. — Premoženje Kerenškega zaplenjeno.

Kodanj, 25. januarja. Izvestije: Ljening je zapovedal, da so v Peter Pavlovo trdnjavo zaprli vse uradnike angleškega veleposlaništva, češ, da so povzročili in z denarjem in z municijo podpirali protirevolucijski pokret.

Petrograd, 25. januarja. Boljševiki so zaplenili premoženje Kerenškega: 1 milijon 474.734 rubljev.

Ukrajinska konstituenta.

Stockholm, 25. januarja. Le radi boja z Rusijo so odgodili zasedanje konstituenta, ki se bo pečala z razlastitvijo veleposlastva in o miru z osrednjimi velesilami. Rada smatra mir za gotovo reč; cela Ukrajina ga pripozna. Kaljedina so iz-

volili včeraj vojnim ministrom za ozemlje pri Donu.

Primorske novice.

p **Kaj bo z Istro?** Iz Porečja poročajo: Ker je prenehal vsak dovoz mlevskih izdelkov in zabele v Istro, so postale razmere naravnost neznosne. Deželna uprava se je večkrat, a zadnje dni brzovojnim potom pritožila na c. kr. ministristvo za prehrano ter z živimi barvami opisovala kritični položaj, v katerem se nahaja istrsko ljudstvo vsled popolnega pomanjkanja živil v obče in posebej moka, katere Istra že nekaj tednov ni videla niti sledi. V Istri se že dve leti ni pridelalo drugega nego malo vina, a rekvizicije so izčrpale tužno in sestradano ljudstvo. Tako dopis. Čehi so bili svoj čas organizirali mogočno narodno pomoč za stradajoče češke sloje. Ali ne bi mogli tudi pri nas organizirati podobne akcije za glado umirajočo našo Istro? Toliko tujcev preživlja naša dežela, a naši bratje v Istri umirajo lakote!

p **Stavka v Pulju** še vedno traja. Delavstvo je izjavilo, da bo stavkalo tako dolgo, dokler ne pridejo z Dunaja njegovi poslanci. V petek zvečer sta prišla v Pulj poslanci Oliva in Doos.

p **Upravni odbor občine Nabrežina** vabi svoje občinarje, da najdlje do konca februarja t. l. naznanijo pri županstvu pismeno vso škodo, ki je bila povzročena zaradi vojnih operacij, kakor tudi vojne dajatve, in sicer vsako škodo posebej na poslopju, premičninah in zemljiščih. Pri zemljiščih naj se navede tudi parc. št.

p **Umrl** je v Cerknem na Goriškem 78 let stari begunec Andrej Fon (Sabadinec) iz Kozaršč, občina Volče. Bil je razumen, delaven in skrben gospodar.

p **Kozaršč** je bila pred vojno čedna vasica, naslonjena na hriboček »Mengore«, v vojaških poročilih imenovan »Sv. Marija«; sedaj je kup razvalin, bližnje polje pa vse prekopano in pošteptano. Ob italijanski vojni napovedi so se morali vasičani v prvih 24 urah izseliti, ni jim bilo mogoče ničesar odnesti, še manj odpeljati. Žalosten je bil takrat za begunce pogled v prihodnost, a nič manj žalosten ne bo zdaj ob vrnitvi, ker je vse porušeno in opustošeno. Izdatna in nujna državna pomoč bo tu potrebna.

p **Pritožba.** Marija Mučič, begunka v St. Jerneju št. 71, Dolenjsko, se je na poziv ljubljanske posredovalnice za begunce kot mati 4 majhnih otrok, en je rojen leta 1916, prilašila za podporo in poslala krstni list. Imela je 4 krone stroškov, a po štirih mesecih niti odgovora še ni dobila.

p **Dar. C. kr. okrajna sodnja Tolmin** je darovala Posredovalnici za goriške begunce 20 K iz neke kazenske poravnave U 7-18.

p **Tolmin.** Dne 17. novembra 1917 smo čakali preljubljenega vladarja, presvitlega cesarja Karola. Žal, da je bil obisk v zadnjem trenutku odpovedan. Gospod namestnik se je v imenu cesarjem zahvalil prebivalstvu za priprave za sprejem presvitlega cesarja, izrazil obžalovanje cesarjevo, da ni mogel obiskati naših krajev ter obljubil, da pride ob prvi priliki. — Dne 7. dec. je prišel v Tolmin peš prevzvišeni nadškof, si ogledal področje občine, cerkev ter šel dalje do Kobarida. — Pošto bomo v kratkem imeli, obenem se otvori avtomobilna zveza med Tolminom — Kobaridom — Sv. Lucijo. Okr. glavarstvo je še vedno v Cerknem, sodnija Podbrdom, davkarija na Grahomem.

p **Poziv.** Ker nam ni znan naslov, prosimo tem potom dež. poslanca dr. Antona Gregorčiča, da stori potrebne korake pri dež. odboru ali c. kr. vladi zaradi aprovizacije svojih volilcev oz. svojega rodnega kraja, kjer nismo z ničemer preskrbljeni.

p **Zahvala.** Slovenski begunci v okraju Amstetten se presvetlemu gospodu nadškofu goriškemu iz dna srca zahvaljujejo, da jim je poslal slovenskega dušnega pastirja, preč. gospoda Jožefa Vodopivca, ki se v dušnih pa tudi časnih zadevah toliko trudi zanje. V tem oziru so veliko srečnejši nego mnogi drugi sotrpini-rojaki. Zato se čutilo dolžne, da tudi javno izrečejo svojo najglobljo hvaležnost.

p **Županstvo Volče** v Cerknem naznanja, da bode pričelo uradovati s 1. februarjem t. l. v lastni občini v Volčah, ker se nahaja ljudstvo te občine, ki se vsled raznih razmer ne more še vrniti v svoje domovne kraje, po največ v tem okolišu, se bo uradovalo po potrebi še nadalje v Cerknem in to vsako sredo, na dosedanjem stanovanju v Cerknem. V slučaju opravičenega zadržka izostane. To velja do daljše odredbe, ki se bo izvršila z dovoljenjem c. kr. okr. glavarstva, tačas v Cerknem. Obenem se priporoča občinarjem te občine, da čim prej naznanijo (če se niso tega storili) priimek od vpoklicanih svojcev-gospodinj, rojenih v letu 1867. do 1889. Naznaniti je rojstno leto in natan-

čni naslov, kje se tačas v vojaški službi nahajajo, na kar bo županstvo za dopust istih potrebno ukrenilo, za popravno porušeni domov in obdelovanje njih polja. Obenem se priporoča beguncem tujih občin, ki so pri podpisnem županstvu aprovizirani, da se za gori omenjene dopuste svojcev, obnejo do lastnih županstev.

p **Dar. C. kr. okrajna sodnja na Vrhniki** je poslala »Posredovalnici za goriške begunce« iz neke kazenske poravnave 19 kron 77 vin. Prisrčna hvala!

p **Iz Brd** nam pišejo: Kojaki begunci smo sedaj večinoma vsi doma, a za svoje županstvo nič ne vemo, kje je. In vendar bi imeli veliko prošnje od njega posebno zaradi vojaških dopustov, da bi dobili svoje ljudi domov; saj nam je sovražnik vse razdejal in bo treba veliko pridnih rok, da se vsaj za silo uredi. Prosimo torej svoje županstvo, naj se čim preje spomni svojih občanov.

p **Pri posredovalnici za goriške begunce** se nahajajo sledeči potni listi: Jožefa Kamenšič, perica; Marija Tabaj, železničarjeva vdova; Nadalina Marega, šivilja.

p **Zahvala.** Begunci iz Zapotoka, občina Sodražica, se tem potom toplo zahvaljujejo spoštovanemu g. županu Antonu Lavrenčiču za požrtvovalnost in trud za nas begunce iz občine Vogersko, kakor tudi gđ. Reziki, g. tajniku in občinskim načelnikom.

p **Kdo ve,** kje se nahaja Anton Dugar, krojač iz Ročinja, Primorsko. Poizveduie Velikonja Feliks, k. u. k. A. E. B. št. II, Gruppe »C« v Ptuj, Štajersko.

p **Išče se** Jožefa Pausič iz Čepovana št. 72; obvestil prosi Vincenc Pavšič, Graded, Josefigasse 35, III.

Narodno gospodarsivo.

g **Novo ladjeđelnico** za rečno plovbo namerava ustanoviti rečna plovna družba »Fluvia«. Ustanovna glavica bo znašala 10 milijonov kron. Na novem podjetju bo interesirana Austro-Americana in njeni delničarji, posebno bratje Cosulich.

g **Nova paroplovna družba.** Paroplovne družbe Avstrijski Lloyd, Gerolmich, Martinolich, Tripovich in Premuda so v svrhu paroplovbe po Črnem morju ustanovile paroplovno družbo Euxina. Osnovna glavica znaša 2 milijona 800 tisoč kron.

g **Trgovina z Rusijo.** Krakovski mešni svet je sklenil ustanoviti družbo za trgovski promet Galicije z Rusijo. Družbi pripada Lvov in Krakov, rusinska organizacija Sojuz in vojna banka s sodelovanjem poveljstva druge armade. Sedež družbe je v Lvovu.

g **»Slavija«, trgovsko-gospodarska poslovalnica v Zadru, Dalmacija,** naznanja svojim slovenskim interesentom, da kupuje vse gospodarske potrebščine, kakor: semena, umetna gnojila, žveplo, modro galico, plemenito žvino, krmila, gospodarsko orodje; potem živila vsake vrste, čevlje za težake, kmetsko platno itd. Obenem daje informacije v gospodarskih in trgovskih vprašanjih ter prevzema zastopstvo za slovanski jug.

Razne novice.

r **Kaj je 17 milijard?** V Avstro-Ogrski imamo v prometu papirnatega denarja za 17 milijard. Koliko je to? Milijarda ali tisoč milijonov je velikkanska vsota, pred katero nas je stresal že pred vojno strah. Če bi hotel kdo plačati rečeno vsoto v papirnatih kronah in bi položil vsak trenutek krono na mizo, bi potreboval, če bi noč in dan štel, 550 let, da bi to ogromno vsoto odštel. V poslednjih mesecih se izda, kakor šo v parlamentu konstatirali, vsak dan za 33 milijonov novega papirnatega denarja. To vsoto bi plačal človek, če bi štel noč in dan, v 382 dneh, ali 382 ljudi bi štel cel dan (24 ur). Če bi plačeval en sam človek samo osem ur na dan, bi bilo treba 3 × 382 ljudi t. j. 1146 ljudi, da bi to pri nas vsak dan izdano vsoto papirnatega denarja preštel. Ker pa da izdelovanje papirnatega denarja, ki se izdaja seveda v večjih zneskih nego v kronah, dosti dela, zato ni lahko misliti, kako velikan-

ska tvornica s 100 in 100 delavci je zaposlena, da imamo dovolj denarja.

r **Kerenskijeva žena v veliki bedi.** »Eclair«: Olga Kerenskij, žena Kerenškega, živi v veliki bedi in išče potom inse-rata službe.

r **Dragocena zbirka avtografov.** V Londonu so te dni prodali zbirko avtografov Montagu za 400.000 frankov. V zbirki so se nahajala lastnoročna pisma Borgia, Ariosta, Cornulleza, Cromwella in skoraj vseh francoskih in angleških kraljev. Biser zbirke je pa tvorilo pismo nesrečne škotske kraljice Marije Stuart, ki ga je pisala francoskemu kralju Henrik III. ne dan, ko so ga obglavili, 8. februarja 1587, v sredo ob 2. po polnoči, kakor navaja 3 strani dolgo francosko pisano pismo.

Z dunajske borze.

Dunaj, 25. januarja. Pod vtisom Czer-ninovega govora so ostali avstrijski in ogrski papirji trdni; tudi akcije so se, ko se je borza pričela, držale, a pozneje so padle akcije avstrijske železne industrije za 15, vodilna transportna akcija za 10 K, akcije topničarskih tvornic za 8 K; za 40 do 50 K so poskočili papirji plovnih družb; nekaj malega so izgubili papirji premogokopov, avstrijskih in ogrskih plavžov in nekatere petrolejske akcije.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Etap. pošta 197. Sporočili smo Vam že, da takih izjav ne moremo priobčevati, ker bi bile konfiscirane. — A. C. Prosimo, nadaljujtel — J. M. H. Ne še, kolikor nam je znano.

Ljubljanske novice.

lj **Katol. slov. izobr. društvo Selo-Moste** ponovi jutri ob pol 5. uri popoldne prireditve v celom obsega.

lj **Sempetersko prosvetno društvo v Ljubljani** priredi v nedeljo 3. februarja 1918, točno ob 7. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona« družabni večer. — Spored: 1. a) »Lepa naša domovina, himna, b) Fučik: Triglav, koračnica, svira orkester. — 2. a) St. Premrl: Zdravica, b) V. Krek: Pogovor z domom, poje mešani zbor. — 3. a) V. Klaič: Svračanje, fantazija za orkester; b) J. Strauß: Kdo vaju je poročil, samospjev iz opere »Cigan baron« s spremljevanjem orkestra. — 4. a) A. Foerster: Pomlad, za sopran in ženski zbor s spremljevanjem orkestra; b) E. Adamič: V gozdu, poje mešani zbor. — 5. a) Dougane: Amerikanske devojke, koračnica; b) Lehár: Ciganska ljubav, valček. — 6. a) J. Malat: Ptčka, češka narodna pesem, poje ženski zbor; b) V. Lisinski: Vsakemu svoje, poje mešani zbor; c) Fr. Vilhar: Večerna, poje mešani zbor. — 7. a) B. Smetana: Koračnica iz opere »Prodana nevesta«; b) A. Jakl: Pozdrav z Dolenjske, koračnica. — 8. V. Parma: Amaconke, koračnica iz istoimenske opere za ženski zbor. — Odmor. — 9. Kupleta: a) Pa Viktorček je vojsko zbral, šaljev kamospev; b) Črevljari in krojači, komičen dvospev. — 10. Prosta zabava, šaljiva pošta, komični prizori, domači pevski zbori ter druga razvedrila. — Vstopnina za osebo 2 K, za družino 3 članov 5 K. Vstopnice se dode v predprodaji pri gđ. Strahovi (Sv. Petra cesta 77) in v prodajalnah I. del. konsumnega društva (v »Zvezdic« in na Zaloški cesti št. 15).

lj **Članom Marijine družbe gospodov** se naznanja, da se vrši društveni shod v ponedeljek 28. januarja 1918 ob 7. uri zvečer v kapelici v Marijanišu.

lj **Umrla** je včeraj na Dolenjski cesti št. 19 zasebnica Marija Škoda. Pogreb bo v nedeljo ob 1½ 2. uri popoldne. N. v. m. p. l.

lj **Zgubila** je neka oseba danes zjutraj pri mesarju Košenini ročno torbi-co, v kateri je bilo 40 K in nekaj drobiža, krušna karta. Pošten najditelj se prosi, naj odda na naslov: Obermann, Trnovski pristan 4.

lj **Umrl** so v Ljubljani: Alojzij Markovič, invalidov sin, 5 mesecev. — Lucija Makarovič, hiralke, 73 let. — Josip Kopač, rejence, 15 mesecev. — Alberta Jeločnik, hči posejilniškega tajnika, 6 tednov. — Terezija Zivic, zidarjeva hči, 10 mesecev. — Josip Kobal, posestnikov sin, 21 let. — Marija Debeljak, gostja, 83 let. — Antonija Schlegl, hiralke, 56 let. — Alojzij Furlani, mešetarjev sin, pol leta. — Ana Cesar, sprevednikova žena, 30 let. — Pavel Velkavrh, molar in posestnik, 67 let. — Miroslav Potokar, sin poštnega nadoficijala, 10 let. — Marija Škoda, strežnica, 60 let. — Marijana Hudnik, tobačna delavka v pok. 69 let.

lj **Krušne komisije** bodo uradovale v torek, dne 29. januarja, od 1. do 4. ure popoldne. Sprejemale se bodo edino le napovedi hišnih gospodarjev, koliko strank je v hiši in koliko oseb šteje vsaka stranka.

lj **Gg. hišni gospodarji** se vabijo, da se zglašane zanesljivo v torek popoldne h krušni komisiji, ker se bode sicer izdaja izkaznic za dotično hišo sploh ustavila.

lj **V seji mestnega aprovižačnega odbora,** ki se je vršila včeraj, je odsek razpravljao o raznih notranjih zadevah. — Poročati je le, da ostane odmera kruha nezmanjšana in da se še vedno največje težave z moko za kuho. Vsled nerednosti pri oddaji kruha je prekarijam Bizjak in Zalar odvzel mestni magistrat za en mesec obrtno pravico in sicer od 1. do 28. februarja.

Ij Rdeče izkaznice brez črke A. Mestna aprovizacija bo prihodnji teden izdala mesto rdečin izkaznice brez črke A, zelene izkaznice s črko B. Kdor dobi tekom prihodnjih dni tozadevno povabilo, naj se takoj zgleda v tozadevno uradu ubožne prehrane. Brez povabila naj se stranke ne zlagajo, edino v tem slučaju, če bi jim do 1. februarja t. l. ne bi bilo povabilo dostavljeno na dom. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj rdečo rodbinsko legitimacijo ter brezpogojno tudi krušno izkaznico. V nasprotnem slučaju stranke ne dobe novih izkaznic. Se enkrat povdarjamo, da se bo vsako prilagajanje tujih izkaznic strogo kaznovalo. Veljavnost starih rdečih izkaznic brez črke A ugasne s 1. februarjem.

Ij Razdelitev petroleja v občini Moste se vrši v sledečem redu: V ponedeljek, 28. jan. dopoldne od 8-9 štev. 1-50, od 9-10 štev. 50-100, od 10-11 štev. 100-150, od 11-12 štev. 150-200; popoldne od 1-2 štev. 200-250, od 2-3 štev. 250-300, od 3-4 štev. 300-350, od 4-5 štev. 350-400. — V torek, 29. jan. dopoldne od 8-9 štev. 400-450, od 9-10 štev. 450-500, od 10-11 štev. 500-550, od 11-12 štev. 550-600; popoldne od 1-2 štev. 600-650, od 2-3 štev. 650-700, od 3-4 štev. 700-750, od 4-5 štev. 750-800. — V sredo, 30. jan. dopoldne od 8-9 štev. 800-850, od 9-10 štev. 850 do konca.

Fellerjeve želodec krepeče, mlo odvajajoče rebarbara kroglice z z.

'Elsa-Pillen'

odpravilo zaprtje.

6 škatlic franco 7 K 37 v. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 134 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem. II-a.

SVILENO BLAGO

in modno volneno blago ponuja trvdka

Prokop Skorkovsky & sin, Humpolec, Češka.

Vzorci na željo samo direktnim odjemalcem. 3445

Framydol je sredstvo za pomlajevanje las, ki rdeče, sive in sive lase in brade za trdno temno pobarva. I steklenica s poštno vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. I steklenica s poštno vred K 245. Povzeli so vinarjev več. Naslov za naročila: JAN GRODICH, drogerija pri angeli, Brno 645, Morava. 2826

Konjsko žimo

nakupujejo v vsaki množini

A. ZANKL SINOVI, LJUBLJANA,

Resljeva cesta 1.

Kruta vojna nam je zasekala pre-hudo rano. Moj brat

Jože Malešič

je moral zapustiti pri mami v Črnomlju v četrtek, 24. januarja, beli svet. Sušico so mu vcepili v mlado, življenja, veselja, upanja v bodočnost vriskajoče telo mrzle tirolske gore.

Jože, zakaj so Ti bile — tudi v boleznih veselemu, dvaindvajsetletnemu — oči rosne, če si poslušal pesem: »Moj fantič je na Tirolsko vandra...«?

Nedolžni žrtvi bodi Bog dober! »In jaz sem dejal: Zastonj sem se trudil; brez potrebe in za nič sem svojo moč potratil. Toda moja pravica stoji pri Gospodu, in moje plačilo je v mojem Bogu.« (Izaija 49, 4.)

V Ljubljani, 25. januarja 1918.

V bridki žalosti

Matija Malešič,

stud. iur. in c. in kr. rez. nadporočnik.

Kupim večje posestvo

z dobrimi travniki in gozdovi na južnem Štajerskem (najraje v Savinski dolini) in prosim ponudbe s podrobnim opisom. — Naslov pove »Uprava Slovenca« pod št. 2922.

Zeli se kupiti v gotovini takoj **malo posestvo ali gradič**

z 10 do 14 sobami na Kranjskem. Gospodarska poslopja v najboljšem stanju. 50 do 70 orolov zemljišča z lepimi travniki, njivami in gozdom v bližini župne cerkve.

Ponudbe pod št. 195 na upravnishvo »Slovenca«.

A. VIII. 817/1710.

PROSTOVOLJNA SODNA DRAŽBA NEPREMIČNIN.

Z dovoljenjem c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani, odd. VIII., so po prošnji dedičev Marije Oražem, posestnice v Mostah št. 81, na prodaj po javni dražbi sledeče:

1. nepremičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izključna cena, in sicer: zemljišče vlož. št. 274 katastralne občine Moste, obsejajoče parcelo št. 32/1, vrt, sedaj njiva, in 32/2, hiša št. 81 v Mostah pri Ljubljani, t. j. hiša z magacinom, drvarnicami in pralnico, skupno za 19.742 K 45 vin.

2. Premičnine, t. j. razna sobna oprava, obleka, perilo, orodje, v oceni vrednosti 1397 K 20 vin.

Dražba se bo vršila dne 4. februarja 1918 (v ponedeljek) dopoldne ob 9. uri na licu mesta v Mostah št. 81.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zaprtovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati na roki g. c. kr. notarja Mate Hafnerja v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 kot sodnega komisarja. Dražbene pogoje je mogoče vrgledati pri navedenem gospodu sodnem komisarju med uradnimi urami.

Pred dražbo je položiti vadij 2000 K.

V hiši št. 81 v Mostah, ki je še štiri leta davka prosta, se je do sedaj izvrševal gostilničarski obrt in trgovina z mešanim blagom.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VIII., dne 18. januarja 1918.

Trde plohe

kakor tudi lipo, jelko itd., od 4 cm debelosti naprej (dolžina vsaka zadostuje) kupi v vsaki množini Fr. Škafar, mizar, Rimska ceta št. 16, Ljubljana. Ravno tam se sprejme več

mizarjev.

Slaščice

in ogrsko pecivo dobavlja naravnost konzumnim društvom trvdka

249

OT. WILDT,

Praga, Karolinin dol, Češko.

PRODA SE :

majhna hiša

z vrtom in svinjakom. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Slovenca« pod št. 222.

Ženitna

ponudba.

Intelligenten, trgovsko naobražen mladenci išče v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo, ki bi imela lastno posestvo, oziroma trgovino ali gostilno.

Le resne ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod »Tavkač«.

245 —:: Tajnost zagotovljena. ::—

NA PRODAJ dve veliki, oziroma več malih mestnih

stavnih

parcel

Lepa lega blizu glavnega kolodvora v Ljubljani — Pojasnila daje dr. ANTON ŠVIGELJ, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica 11. 244

SPREJME SE TAKOJ izkušeni vrtnar (samec)

eventuelno tudi invalid) za zelenjavo in sadni vrt. — Plača po dogovoru. —

Ponudbe pod »Vrtnar 253« na upravništvu tega lista. 253

Lepa

volnena obleka in čevlji št. 40

se odda za živila na Starem trgu št. 11 a, pri hišem oskrbniku v dopoldanskih urah.

IŠČE se samo za popoldan :

dekletu k enemu otroku

Poizve se v posredovalnici »Novotny«, 246 Dunajska cesta 14.

Dekle, stara 30 let, kmetskega rodu, že nekaj časa v službi v Trstu, ki ima veselje do gospodinjstva, z nekaj sto kron prihranjenega denarja, pozneje na deželi malo posestvo, se želi seznaniti z gospodom, ki bi bil v državni službi s pravico do pokojnine. Vdovec z enim detetom ni izključen.

Ponudbe na upravništvu »Slovenca« pod »Tiha sreča št. 255«.

Novo!

Novo!

Vljudno naznanjam p. n. naročnikom, da sprejemam naročila na vsakovrstne

povečane

slike

do naravne velikosti, vseh vrst semi-emaill-BROSKE ter OBESKE. Zlato double K 7.50 in višje, 14 karat zlato od 26 kron nadalje do najfinjših tovrstnih izdelkov, ki jih izdeluje prva in največja fotografsko-umetniška trvdka za povečevanje slik.

Zastopstvo G. E. RAHNE,

Spodnja Šiška, Planinska cesta št. 268.

3. razred.

9. c. kr. avstr. razredna loterija.

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadale:

K 300.000 in 100.000 glavni dobitki:

št. 10202, izžrebana dne 16. oktobra 1915, IV. lot.	št. 83803, izžrebana dne 11. oktobra 1917 VII. lot.
K 60.000 št. 60.606	K 30
„ 30.000 „ 68.435	
„ 10.000 št. 7.788. 130.169	
„ 5.000 „ 68.425	
mnogo dobitkov po K 2000, 1000, 500, 400 in velikih dobitkov po 200 K,	

Izplačali smo na dobitkih za K 1.402.760:-

Prihodnje žrebanje bo

12. in 14. februarja 1918.

Izžrebalo se bo 3200 dobitkov o skupnem znesku K 312.200:-

Srečke prodaja

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani,

kot poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije in njene podružnice

v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu in Gorici sedaj v Ljubljani.

Cene srečk za igranje prejšnjega razr.:

1/1 K 40, 1/2 K 20, 1/4 K 10, 1/8 K 5.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omeji!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je **Vzajemna zavarovalnica** proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov Ljubljana :::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom sgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, svonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. svonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1915. 783.306 kron 29 vin., so poskočile koncem leta 1916. na 906.828 kron 91 vin. Tedaj čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverništvo v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjenci.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje isplacila 1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omeji!

F. BATJEL (prej v Gorici) Ljubljana, Stari trg št. 28
Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko, šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke. - Najboljše baterije. Posebno nizke cene za preprodajalce. 1775
Mehanična delavnica na Starem trgu 11

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino
trrdka **JELAČIN & Ko.** Ljubljana
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov

Sprejem večje število

ogljarijev

in enega

mlinaria

Ponudbe je poslati na trrdko **A. KAJFEŽ**
v Kočevju.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir.
„rujavo mazilo“. Popolnoma brez duha,
ne maže. Poskusni lonček K 230 - ve-
liki K 4 - porcija za rodbino K 11 - . Za-
loga za Ljubljano in okolico: **Lekarna pri**
zlatem telenu, Ljubljana. Marijin trg. 1520

IZVOZ!

UVOZ!

Ferdinand E. Mayer

DUNAJ XVI, Menzelgasse 19, naslov za
brzojavke: »Fernando«.

išče poleg vseh za nevtrarno inozemstvo in
orient primernih predmetov ponudbe za vseh
vrst lesa (desk, tramov), železnega in jeklenega
blaga (kos, srpov, namiznega orodja, verig itd.),
poljedelskih strojev in orodja.

Pogudbe z vzorci se žele, če le možno tudi po
91 forma račun.

Izvršitev vsakovrstnih naročil na uvozne predmete.

Odda se v najem enonadstropna

hiša z vrtno

pripravna za trgovino ali gostilno, ali kot stano-
vanje trem strankam, tik državne ceste blizu kolo-
dvora na lepem gorenskem kraju. - Naslov pove
uprava »Slovenca« pod »Stanovanje na deželi 34«.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlicih, Češko.

Župnijski urad Skočijan pri Mokronogu
razpisuje službo

organista

zvezano s cerkovniško.

Plača srednja. —:—:— Nastop takoj.

Vojna zapestna ura

natančno regul. in re-
pda. Nikel ali jeklo K
12 - 36 - 20 - z radij-
svetilo, kazalščem K
18 - 20 - K 24 - v re-
brnem okrovi K 18 -
24 - K 28 - , s radij-
svet. kazal. K 30 - 36 -
- srebrna zapestna ura
na elast. K 30 - 36 - 40 - 14 kar. zlata zapestna ura
na elast. K 100 - K 120 - K 140 - 3 letno pisмено jam-
stvo. Pošilja po povzetju. Nikar tiziko! Zamena dovo-
ljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Konrad

o. in kr. dvorni založnik Brx št. 1553 (Česko.)

Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik,

Sprejme se več

vrtnar

obenem vincar, tudi invalid, za trajno
službo. Za hrano in stanovanje se bode
skrbelo. - Kje, pove upravništvo tega
lista pod štev. 225.

Nadomestilno

toaletno milo

parfimirano

v elegantnih kartonih,

fino opremljeno

ducat K 14/40.

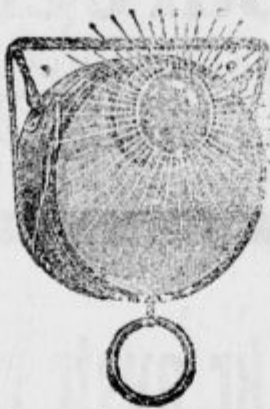
Trgovci večji popust!

Dobiva se pri trrdki

MILAN HOCEVAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 28

DINAMO - žepna svetilka !!

Električna luč s pritiskom
roke, nikaka baterija, ne
more odpovedati, dolgo
let uporabljiva. S pote-
glejem male rince se ja-
me premikati dinamo, ki
da električni tok za sve-
tilko in naredi lepo belo
luč. Cenejša kot vsaka
druga žepna svetilka, ker
odpade nadomeščanje
baterij. Poljubno dolgo
sveti brez prestanka.

Cena komadu K 30 - .
Pošilja z Dunaja proti vpslatvi
zneska poleg K 150 za zavoj in
poštino franco po celi Avstro-
Ogrski in na bojno polje glavna
zaloga

Max Böhmel, Dunaj, IV. Margarethenstr. 27/32
Ceniki proti vpslatvi K 1 - . 2456

Ria-Balsam.

2977
Vam plačani, ako Va-
ših kurjih očes, bra-
davic in trde kože,
tekem 3 dni s korenino,
brez bolečin ne odpravi
Cena lončku z
jamstvenim pis-
mom K 2-75, 3 lončki K 5-50, 6 lončkov K 8-50.
Stotine zahvalnic in priznalic. - **KEMENY,**
Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/540, Ogrsko.

Cunje, kosti,

železo, kovine, lase ter odpadke novega
sukna **KUPUJE** po najvišjih dnevnih cenah

VIKTORIJA PANHOLCER,

108 Pražakova ulica 4, Ljubljana.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnim
riziko, otroških dot, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena
zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Prospekti zastoj in poštne prosto.

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

1831

I. Wanek

krznar 2961

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

kupuje vseh vrst

kože divjačine,

lisic, kun itd. po naj-

višjih dnevnih cenah.

Tehnična pisarna

2780

za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna
posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Pro-
dajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Pre-
vzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zajamčena.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti
poroštvu, zastavi življenjskih polic,
posestev, vrednostnih papirjev ali
zaznambi na službene prejemke.

Vražajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v od-
sekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,
Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne
vloge in jih obrestuje po 4 1/4 %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915
519.848.40 kron. Daležnikov je bilo koncem leta 1915
1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene
glavnice za 6.089.850 kron.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo,
sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike,
tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema
tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni
kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo
okroglo en milijon kron.
Stanje hranilnih vlog je bilo
koncem leta 1916 okroglo
26 milijonov kron.